

РАХУНКОВА ПАЛАТА

Р І Ш Е Н Н Я

від 07 грудня 2021 року № 32-4

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа.

За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А :

1. Заходи, вжиті Міністерством соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики) у 2019–2020 роках на виконання Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 526-р (далі – Національна стратегія), забезпечили зростання у 2020 році порівняно з 2018 роком обсягу бюджетних призначень за бюджетною програмою (КПКВК 2511180) до 795,4 млн грн, або майже удвічі. Це дало можливість підвищити рівень забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа з 4 до 10 відс. загальної кількості таких осіб, які перебували на обліку громадян і потребували поліпшення житлових умов.

1.1. Водночас з урахуванням зростання за останні три роки на 21 відс. загальної кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які потребують житла (на 01.01.2021 33243 особи), Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів державного бюджету за

загальнодержавними видатками та відповідальний за виконання бюджетної програми, структурні підрозділи з питань соціального захисту населення, капітального будівництва та служби у справах дітей **Вінницької, Донецької, Дніпропетровської, Київської, Львівської, Одеської, Харківської** обласних та **Київської** міських державних адміністрацій **не забезпечили продуктивного, економного та результативного використання у 2019–2020 роках коштів субвенції** з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (далі – субвенція).

Внаслідок несвоєчасного та неналежного законодавчого врегулювання питання придбання житла за ринковою вартістю у разі, коли вона нижча за опосередковану, протягом трьох років з часу запровадження грошової компенсації не враховуються при прийнятті рішень місцевими комісіями (створені для формування потреби у коштах субвенцій, відбору житлових приміщень тощо) результати оцінки ринкової вартості житла, що здійснюється суб'єктами оціночної діяльності.

Майже 90 відс. обсягу субвенцій спрямовано на один із шести напрямів використання – придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, що вплинуло на виконання інших завдань бюджетної програми, зокрема забезпечення дітей цієї категорії сімейним вихованням та вихованням в умовах, наближених до сімейних форм виховання.

1.2. За результатами попереднього аудиту із 7 рекомендацій Рахункової палати Мінсоцполітики повністю реалізувало **5**, ще **2** рекомендації враховано частково (не забезпечено своєчасного затвердження порядку та умов надання субвенції; не встановлено критерії для визначення придатності житла для проживання).

Під час проведення аудиту у 9 регіонах встановлено неефективне використання коштів субвенцій на суму **48,8 млн грн**, використання з порушеннями законодавства – **13,4 млн грн** та нефінансових порушень – **59,4 млн грн**, що не сприяло досягненню запланованих результативних показників бюджетної програми.

2. Законодавством у цілому визначено порядок та умови надання субвенції у 2019 та 2020 роках. Водночас при встановленні у Порядку та умовах надання у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 877 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 № 616, далі – Порядок та умови № 877/2019), та Порядку та умовах надання у

2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 877 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 515, далі – Порядок та умови № 877/2020), нормативу загальної площі житла, який застосовується для придбання житла й обрахунку суми грошової компенсації, виявлено певні розбіжності. Крім того, не були належно врегульовані окремі питання використання коштів субвенції.

2.1. Так, норматив загальної площі житла, який застосовувався для придбання житла й обрахунку суми грошової компенсації за належні житлові приміщення, у 2019 і 2020 роках становив 31 м², тобто був меншим за норматив, який використовувався у 2018 році, – 31,5 м².

2.2. Норму про придбання житла за ринковою вартістю у разі, коли вона нижча за опосередковану, що визначена пунктом 5 Порядку та умов № 877/2020, неможливо застосувати при придбанні житла за кошти грошової компенсації, оскільки така норма стосується лише умов надання субвенції.

2.3. У Порядках та умовах № 877/2019 і № 877/2020 не визначено підстав для відмови дитині місцевою комісією в наданні дозволу на перерахування коштів із спеціального рахунка через технічний стан житла та/або відсутність приміщень санітарно-гігієнічного призначення, водопостачання і водовідведення.

2.4. Порядками та умовами № 877/2019 і № 877/2020 не визначено обставин, за яких рецензування звітів про оцінку житла, що придбається на вторинному ринку за кошти грошової компенсації, є обов'язковим.

2.5. Порядками та умовами № 877/2019 і № 877/2020 не врегульовано питання використання коштів субвенцій для придбання житла розпорядниками бюджетних коштів у прийнятих в експлуатацію житлових будинках, зокрема, не встановлено порядку передачі придбаного ними житла особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

2.6. Застосування штрафних санкцій за несвоєчасне повернення банками коштів субвенцій Порядками та умовами № 877/2019 і № 877/2020 та договором про надання послуг банками не передбачено.

3. Мінсоцполітики й окремими розпорядниками субвенцій Вінницької, Донецької, Дніпропетровської, Київської, Львівської, Одеської, Харківської областей та м. Києва не забезпечено повного і ефективного використання у 2019 і 2020 роках коштів субвенцій.

3.1. Законами про держбюджет на 2019 та 2020 роки видатки субвенцій затверджені в сумах 717,7 млн грн та 795,4 млн грн відповідно, що менше за визначену у бюджетних запитах Мінсоцполітики загальну потребу: лише на 10 відсотків задоволено потребу у житлі і розбудові сімейних форм виховання. Затвердження видатків субвенцій у цих обсягах не могло

забезпечити досягнення очікуваних результатів реалізації Національної стратегії (визначені до 2021 року) в частині збільшення щороку (починаючи з 2018 року) чисельності забезпечених житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 20 відс. загальної кількості таких осіб, які перебувають на квартирному обліку, а також припинення до 2026 року діяльності всіх типів закладів інституційного догляду.

3.2. У 2019 та 2020 роках майже **90 відс.** коштів субвенцій використано місцевими органами **на придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа і лише 10 відс.** – на розвиток сімейних форм виховання, хоча при розподілі за регіонами коштів субвенцій, здійсненому Мінсоцполітики при складанні бюджетного запиту, таке співвідношення на 2019 рік становило 49 відс./51 відс. (350,7 млн грн на житло та 367,0 млн грн на розвиток сімейних форм виховання відповідно), на 2020 рік – 81 відс./19 відс. (646,9 млн грн та 148,4 млн грн відповідно). Зазначене зумовлено тим, що відповідно до Порядків та умов № 877/2019 і № 877/2020 формування пропозицій щодо розподілу обсягу субвенцій між місцевими бюджетами за напрямами є повноваженнями регіональних комісій. Оскільки остаточний розподіл коштів субвенцій проводиться на місцях, ці показники значно відрізняються від показників розподілу Мінсоцполітики при формуванні бюджетного запиту.

3.3. З огляду на довготривалий процес актуалізації Порядків та умов № 877/2019 і № 877/2020, **виділення коштів субвенцій розпочато із затримкою у чотири та три місяці** відповідно. Крім того, через незадовільну роботу місцевих та регіональних комісій, станом на 01.10.2019 кошти субвенції взагалі **не були розподілені** за місцевими бюджетами у **16 областях та м. Києві**, станом на 01.10.2020 – у **6 областях**, що призводило до невикористання коштів протягом тривалого часу. Додаткові кошти субвенції в сумі 125,8 млн грн, виділені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2019 № 1081-р, надійшли регіонам 27.12.2019, тобто за три дні до завершення року, що створило ризики при їх використанні.

3.4. З огляду на те, що житло за рахунок коштів субвенції 2019 року фактично придбавалося у 2020 році, за звітними даними регіонів встановлено: фактичний обсяг невикористаних та повернутих коштів субвенції 2019 року на 01.01.2021 становить **28,1 млн грн**, або 3,3 відс. профінансованого обсягу.

З цієї суми в регіонах, де проведено аудит, **внаслідок неефективного управління коштами субвенції не використано 9,6 млн грн**, зокрема у **Дніпропетровській області 6,2 млн грн (3,3 відс. профінансованого), Одеській – 1,6 млн грн (1,1 відс.), Харківській – 1,1 млн грн (1,5 відсотка).**

3.5. Через взяття на облік громадян, що потребують поліпшення житлових умов, осіб пільгової категорії віком до 16 років, що суперечить нормам законодавства, та, відповідно, більший період їх перебування на обліку, створено передумови для пріоритетного отримання такими особами

житла порівняно з іншими особами, взятими на облік з дотриманням законодавства.

3.6. Встановлено, що місцеві комісії в багатьох випадках за наявності фактів недотримання суб'єктами оціночної діяльності законодавства в частині обов'язкової реєстрації звітів про оцінку в Єдиній базі даних звітів про оцінку (далі – Єдина база звітів) **не вимагали рецензованого звіту** про оцінку майна, що придбавалося за кошти грошової компенсації, через відсутність норми про обов'язковість рецензування.

3.7. Стан звітування про використання коштів субвенцій, виділених у 2019 та 2020 роках, засвідчив: внутрішній контроль Мінсоцполітики потребує вдосконалення в частині узгодження форм звітування з напрямами використання субвенцій, визначеними пунктом 4 Порядків та умов № 877/2019 і № 877/2020; необхідно посилити логічний контроль у частині заповнення форми звітування розпорядниками коштів субвенції на місцях. Крім того, дані Державної казначейської служби України (далі – Казначейство), які за окремими територіями надаються у згорнутому вигляді, не дають змоги головному розпорядникові здійснювати контроль за напрямами використання коштів субвенцій.

4. Загалом за результатами аудиту на 26 об'єктах, розташованих у Вінницькій, Донецькій, Дніпропетровській, Київській, Львівській, Одеській, Харківській областях та м. Києві, встановлено використання розпорядниками бюджетних коштів з порушеннями законодавства 13,4 млн грн, неефективне використання – 48,8 млн грн (в т.ч. неекономно – 7,5 млн грн, непродуктивно – 2,5 млн грн, нерезультативно – 38,8 млн грн), нефінансових порушень – 59,4 млн гривень.

4.1. Встановлено численні порушення Порядків та умов № 877/2019 і № 877/2020, які не спричинили фінансових втрат для держави та територіальних громад, проте мали негативні соціальні наслідки.

Так, з порушенням нормативів загальної площі (31 м²) у 2019 – 2020 роках в **11 випадках** використано **2996,0 тис. грн** субвенцій, з них у **Київській** області – 1896,1 тис. грн, **Одеській** – 1713,9 тис. грн, **Харківській** – 386,0 тис. гривень.

У **Вінницькій, Київській та Харківській** областях встановлено **14 випадків** придбання житла за рахунок грошової компенсації за опосередкованою вартістю, що загалом на **1188,2 тис. грн** перевищувала його ринкову вартість. Крім того, у **Київській, Донецькій, Дніпропетровській** областях мали місце випадки придбання за рахунок грошової компенсації житла, яке має ознаки завищення ринкової вартості на **1938,6 тис. грн** порівняно з вартістю купівлі цього житла продавцями в недалекому минулому.

Через неналежне роз'яснення нотаріусами прав громадян пільгової категорії на отримання житла за рахунок грошової компенсації, **95 осіб** з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебували у черзі на одержання житла і придбавали його вперше, в

порушення пункту 9 статті 1 Закону України від 26.06.1997 № 400 «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» **сплатили збір на обов'язкове державне пенсійне страхування** в розмірі 1 відс. вартості придбаного житла на загальну суму **404,4 тис. грн**: у Вінницькій області – 84,5 тис. грн, Донецькій – 80,4 тис. грн, Дніпропетровській – 30,5 тис. грн, Київській – 113,1 тис. грн, Харківській – 87,7 тис. грн, м. Києві – 8,2 тис. гривень.

Крім того, у Шевченківському районі м. Києва 5 одержувачів грошової компенсації в 2020 році **сплатили 6,2 тис. грн за рецензування звітів** про оцінку майна, що не відповідає положенням пункту 4 Порядку та умов № 877/2020, згідно з яким оплата послуг з рецензування здійснюється за рахунок коштів субвенції.

4.2. У Дніпропетровській області з порушеннями вимог законодавства за недостовірно визначеною вартістю придбано на вторинному ринку житловий будинок для створення дитячого будинку сімейного типу (далі – ДБСТ).

Зокрема, міською комісією Нікопольської міської ради, члени якої знали про невідповідність будинку, відібраного у м. Нікополь для ДБСТ, вимогам абзацу третього пункту 6 Порядку та умов № 877/2020 (жила площа приміщень для ДБСТ не може бути меншою за рівень середньої забезпеченості громадян жилою площею у відповідному населеному пункті), де в розрахунку на одну особу вона становила 6,49 м² замість 9 м², **неправомірно прийнято рішення про придбання такого будинку**, на що спрямовано **3417,4 тис. грн субвенції та 854,4 тис. грн коштів міського бюджету**.

Водночас за фактом перевищення загальної площі придбаного будинку над визначеними нормативами, Нікопольською міською радою станом на 24.09.2021 **не забезпечено відшкодування до державного бюджету витрат у сумі 109,6 тис. грн** за рахунок міського бюджету та/або інших джерел. Цим створено **ризики заподіяння матеріальної шкоди (збитків) державі** у разі невідшкодування понесених витрат.

4.3. Не забезпечено відшкодування до державного бюджету також коштів субвенцій, витрачених на будівництво і придбання житла з понаднормативною площею у Вінницькій та Харківській областях.

Так, у **Вінницькій** області за рахунок коштів субвенції профінансовано будівництво будинку для створення ДБСТ у с. Студена Піщанського району, площа якого перевищує нормативну на 68,9 м². Попри повне завершення будівництва станом на 08.12.2020, вартість будинку в частині перевищення його площі в сумі **1009,7 тис. грн** за рахунок місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством, до державного бюджету не відшкодовано, чим створено **ризики заподіяння матеріальної шкоди (збитків) державі**. Будинок понад 11 місяців за призначенням не використовується, що свідчить про **нерезультативне використання** на його будівництво 4849,0 тис. гривень. Зазначене спричинено несвоєчасним ухваленням на рівні територіальної громади рішення про додаткове

фінансування за рахунок сільського бюджету видатків у сумі 71 тис. грн, необхідних для виконання заходів із відкриття ДБСТ та передачі на баланс Студенянської сільської ради (рішення про додаткове фінансування прийнято лише в листопаді 2021 року).

Подібно у **Харківській** області розпорядниками за місцевими бюджетами на підставі укладених договорів купівлі-продажу придбано сім будинків для ДБСТ, площа п'яти з яких перевищує встановлений норматив загалом на 242,9 м². Оплата за вказаними п'ятьма будинками здійснена виключно за рахунок коштів субвенцій. Витрати за перевищення зазначених норм площ за рахунок місцевих бюджетів або інших джерел не проводились. Внаслідок цього державний бюджет не одержав відшкодування в загальній сумі **1700,0 тис. грн**, зокрема, від купівлі-продажу будинків для ДБСТ: Вовчанською районною державною адміністрацією (далі – РДА) – за 66,3 м² на 451,2 тис. грн; Красноградською РДА – за 65,1 м² на 361,0 тис. грн; Дергачівською РДА – за 67,2 м² на 543,4 тис. грн; Мерешівською міськрадою – за 28,5 м² на 150,8 тис. грн; Чугуєвською РДА – за 15,8 м² на 193,6 тис. гривень. Невиконання норм Порядків та умов № 877/2019 і № 877/2020 зумовлено, зокрема, листом-роз'ясненням Мінсоцполітики від 29.07.2019 № 341/0/221-19/57 про непроведення такого відшкодування.

Крім того, у **Вінницькій** області встановлено факт розроблення та затвердження проєктної документації на об'єкт «Будівництво малого групового будинку смт Стрижавка», що передбачає виконання будівельних робіт на загальній площі, яка перевищує норматив 300 м². Це призвело до оплати у 2020 році замовником будівництва за рахунок коштів субвенції та прийняття вартості виконаних будівельних робіт на загальній площі будівлі, яка **перевищувала на 126,4 м²** загальну площу приміщення для розміщення малого групового будинку (далі – МГБ), визначену пунктом 6 Порядку та умов № 877/2020 (300 м²), у сумі **936,2 тис. грн** (за розрахунками Рахункової палати). Цим створено **ризик неекономного використання коштів субвенції** у зазначеній сумі.

4.4. За нецільовим призначенням та з порушеннями законодавства, якими заподіяно матеріальної шкоди (збитків) територіальним громадам, використано коштів субвенції на **0,3 млн гривень**.

Зокрема, у **Вінницькій** та **Донецькій** областях для окремих осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, поряд з житловими будинками та земельними ділянками, на яких вони розміщуються, придбані за рахунок субвенцій ще й земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства. Зазначене суперечить законодавству і свідчить про нецільове використання коштів субвенції на загальну суму **150,3 тис. гривень**.

Департаментом капітального будівництва Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – ОДА) сплачено підрядній організації за невиконані будівельні роботи **94,1 тис. грн**, управлінням будівництва Вінницької ОДА за транспортні роботи, не передбачені проєктно-кошторисною документацією, – **14,7 тис. гривень**.

4.5. У **Вінницькій** області окремими особами з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за кошти грошової компенсації придбано житло вартістю **833,2 тис. грн**, що за якістю не відповідає вимогам житлового законодавства. За рішенням **Одеської міської ради** житло придбавалося у новобудовах за вищою вартістю, ніж вартість житла на вторинному ринку, при цьому об'єкти мали проблеми з водозабезпеченням та електропостачанням.

4.6. В окремих регіонах не забезпечено використання за призначенням коштів субвенції, спрямованих на забезпечення сімейних форм виховання дітей.

Зокрема, у **Дніпропетровській** області внаслідок нестворення Кам'янською міською радою комісії для приймання-передачі введеного 17.12.2020 в експлуатацію МГБ № 1 (м. Кам'янське, бульвар Незалежності) та невжиття інших належних заходів, упродовж 10 місяців 2021 року не використовується за призначенням приміщення МГБ вартістю **12 200,2 тис. грн**, що свідчить про **нерезультативне використання** цих коштів.

Костянтинівською міською радою **Донецької області** через невстановлення потенційними батьками-вихователями контакту з дітьми, вже більше ніж на 12 місяців відтерміновано створення ДБСТ, а отже, **не використовуються за призначенням** придбані в м. Костянтинівка за договорами купівлі-продажу від 15.10.2020 житлові будинки та земельна ділянка загальною вартістю 3500,0 тис. грн (з них кошти субвенції – 2 800,0 тис. грн, міського бюджету – 700,0 тис. гривень).

5. Використання у 2019 і 2020 роках коштів субвенцій у загальній сумі **1618,7 млн грн** дало можливість станом на 01.10.2021 придбати **3305** квартир та розпочати створення з урахуванням співфінансування з місцевих бюджетів **21** ДБСТ та **12** МГБ. Введення в експлуатацію 6 ДБСТ (**29 відс.** профінансованого) і 3 МГБ (**25 відс.**) (загальна кількість дітей – 90), а також придбання квартир дало можливість поліпшити житлові умови 3395 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа. Потребу у придбанні житлових приміщень для цієї пільгової категорії громадян задоволено в середньому на рівні **10 відсотків**.

Законодавством категорію отримувачів грошової компенсації за належні житлові приміщення доповнено ще двома позиціями – від 23 до 35 років та старші 35 років, відповідно, потреба у житлі зростає майже вдвічі.

5.1. На розбудову ДБСТ і МГБ у 2019 та 2020 роках використано лише 10,6 та 9 відс. загального обсягу субвенції, що створило ризики для досягнення очікуваних результатів реалізації Національної стратегії в частині припинення до 2026 року діяльності всіх типів закладів інституційного догляду та виховання дітей, в яких проживає більше ніж 15 вихованців.

Як встановлено аудитом, у 2019–2020 роках взагалі не спрямовувалися кошти субвенцій на створення ДБСТ і МГБ у Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Луганській, Рівненській областях та м. Києві. Збудовані та придбані у цей період житлові приміщення для створення ДБСТ

і МГБ у Вінницькій, Донецькій та Дніпропетровській областях за цільовим призначенням не використовувалися.

За поясненнями уповноважених представників об'єктів контролю невиконання результативних показників бюджетної програми щодо розвитку сімейних форм виховання спричинено, зокрема, браком у місцевих бюджетах відповідних територіальних громад коштів, необхідних для утримання МГБ у разі передачі збудованих приміщень їм у комунальну власність. Отже, необхідно спільно з громадами визначити механізм додаткового стимулювання до розвитку сімейних форм виховання.

5.2. Результати опитування осіб із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які придбали житло за рахунок грошової компенсації, засвідчили у низці випадків неналежну комунікацію посадових осіб органів соціального захисту населення з пільговиками, що спричинило вкрай критичні зауваження щодо соціального супроводу, організованого в Одеській, Вінницькій, Дніпропетровській та Київській областях.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа затвердити.

2. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів з дня затвердження Звіту.

3. Рішення Рахункової палати надіслати Комітетові Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики в порядку інформування.

4. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінетові Міністрів України та рекомендувати:

- з метою забезпечення використання за призначенням збудованих приміщень МГБ доручити Мінсоцполітики спільно з Міністерством фінансів України (далі – Мінфін) внести Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо забезпечення на перехідний період фінансування утримання МГБ частково за рахунок державного бюджету;

- доручити Мінсоцполітики підготувати та внести на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкт змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, підтримку малих групових будинків та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 615 (далі – Порядок та умови № 615/2021), що мають забезпечити економне використання коштів субвенції та придбання житла, яке відповідає технічним і санітарним вимогам;

- з огляду на розширення категорії осіб, які мають право на забезпечення житлом за рахунок коштів субвенції, доручити Мінфіну спільно з Мінсоцполітики внести Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо збільшення видатків субвенції у Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»;

- доручити Казначейству забезпечити безумовне виконання пункту 19 Порядку та умов № 615/2021.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Міністерству соціальної політики України та рекомендувати:

- підготувати та внести на розгляд Кабінетові Міністрів України в установленому порядку проєкт змін до Порядку та умов № 615/2021 щодо:

встановлення нормативу загальної площі житла, який застосовується для його придбання у власність й обрахунку грошової компенсації, в розмірі 31,5 м²,

визначення, що однією з умов, за яких місцева комісія приймає рішення про перерахування коштів із спеціального рахунка як оплати за відповідним договором купівлі-продажу, є придбання житла за кошти субвенції (грошової компенсації) за ринковою вартістю у разі, коли вона нижча за опосередковану,

визначення, що недотримання умови про придбання житла за кошти субвенції (грошової компенсації) за ринковою вартістю у разі, коли вона нижча за опосередковану, є підставою для відмови місцевою комісією у наданні дозволу на перерахування коштів із спеціального рахунка як оплати за відповідним договором купівлі-продажу,

встановлення чітких критеріїв придатності житла для проживання та підстав, за яких місцева комісія може відмовити дитині в наданні дозволу на перерахування коштів із спеціального рахунка як оплати за відповідним договором купівлі-продажу через технічний стан житла,

визначення обставин, за яких рецензування звітів про оцінку житла, що придбавається на вторинному ринку за кошти грошової компенсації, є обов'язковим, зокрема у разі придбання за кошти субвенції житла, перепроданого в межах одного року; відсутності обов'язкової реєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі звітів;

встановлення порядку передачі житла, придбаного розпорядниками бюджетних коштів на вторинному ринку, у власність особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, який відповідає вимогам статті 165 Податкового кодексу України в частині звільнення від оподаткування податком на доходи фізичних осіб;

застосування штрафних санкцій за несвоєчасне повернення банками коштів субвенції;

- вжити додаткових заходів для розвитку сімейних форм виховання (створення на базі придбаних і збудованих приміщень ДБСТ та МГБ);

- посилити внутрішній контроль за використанням коштів субвенції, узгодити форми звітування з напрямками використання коштів, визначеними у Порядку та умовах № 615/2021;

- забезпечити спільно з Міністерством юстиції України вжиття заходів щодо неухильного дотримання нотаріусами вимог пункту 9 статті 1 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», згідно з якими громадяни, які придбавають житло і перебувають у черзі на одержання житла або придбавають житло вперше, не є платниками збору на обов'язкове державне пенсійне страхування в розмірі 1 відсотка.

6. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту надіслати департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА, управлінню будівництва Вінницької ОДА, управлінню праці та соціального захисту населення Вінницької РДА, управлінню соціального захисту населення Гайсинської РДА, департаменту соціального захисту населення Донецької ОДА, службі у справах дітей Донецької ОДА, виконавчому комітетові Маріупольської міської ради, Бахмутській міській раді, департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської ОДА, службі у справах дітей Дніпропетровської ОДА, департаменту капітального будівництва Дніпропетровської ОДА, департаменту соціального захисту населення Дніпровської міської ради, управлінню соціального захисту населення Кам'янської РДА, департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради, управлінню соціального захисту населення Мукачівської міської ради, департаменту соціального захисту населення Київської ОДА, службі у справах дітей та сім'ї Київської ОДА, департаменту соціального захисту населення Львівської ОДА, службі у справах дітей Львівської ОДА, управлінню соціального захисту департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради, департаменту соціальної та сімейної політики Одеської ОДА, департаменту праці та соціальної політики Одеської міської ради, управлінню соціального захисту населення Роздільнянської РДА, Мологівській сільській раді Білгород-Дністровського району Одеської області, департаменту соціального захисту населення Харківської ОДА, департаменту капітального будівництва Харківської ОДА, департаменту служб у справах дітей Харківської міської ради, Мереш'янській міській раді, службі у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), службі у справах дітей та сім'ї Шевченківської районної у

місті Києві державної адміністрації, службі у справах дітей та сім'ї Солом'янської районної у місті Києві державної адміністрації з рекомендаціями:

- не зволікати зі створенням місцевих комісій з метою формування пропозицій щодо потреби у коштах субвенції та забезпечити ефективну роботу таких комісій;

- забезпечувати обов'язкове рецензування звітів про оцінку житла у разі сумнівної обґрунтованості експертної оцінки або нереєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі звітів;

- забезпечити відшкодування до державного бюджету видатків, здійснених не за цільовим призначенням, та витрат, пов'язаних із перевищенням норми загальної площі житлових приміщень;

- забезпечити відшкодування до відповідних бюджетів територіальних громад встановленої матеріальної шкоди (збитків).

7. Рішення Рахункової палати надіслати Вінницькій, Донецькій, Дніпропетровській, Київській, Львівській, Одеській, Харківській обласним та Київській міській державним адміністраціям для розгляду результатів аудиту та вжиття заходів щодо:

- забезпечення відшкодування відповідними місцевими бюджетами Вінницької, Дніпропетровської та Харківської областей до державного бюджету витрат, пов'язаних із перевищенням норми загальної площі житлових приміщень;

- забезпечення оперативного введення в експлуатацію придбаних/збудованих житлових приміщень для створення ДБСТ і МГБ та використання їх за призначенням.

8. Повідомити Міністерство юстиції України про факти, які свідчать про незабезпечення нотаріусами дотримання вимог Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» в частині сплати 1 відс. збору на обов'язкове державне пенсійне страхування при придбанні житла.

9. Повідомити Фонд державного майна України як орган, що здійснює державне регулювання оціночної діяльності, про виявлені факти, що мають ознаки неналежного оцінювання суб'єктами оціночної діяльності ринкової вартості житла, для прийняття відповідних управлінських рішень.

10. Поінформувати Офіс Генерального прокурора про допущені міською комісією Нікопольської міської ради та оцінювачем порушення, наслідком яких є придбання у м. Нікополь за недостовірно визначеною вартістю будинку неналежної житлової площі для потреб ДБСТ, а також про факти незабезпечення відшкодування до державного бюджету коштів субвенцій, витрачених на будівництво і придбання житла з понаднормативною площею, у Вінницькій, Дніпропетровській та Харківській областях.

11. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт про результати аудиту та інформацію про підсумки розгляду рішення об'єктами аудиту на офіційному вебсайті Рахункової палати.

12. Заступникові Голови Рахункової палати Майснеру А. В. забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю цього рішення Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання відомостей від об'єктів контролю.

13. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Рахункової палати Майснера А. В.

Т. в. п. Голови Рахункової палати

А. В. Майснер